

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4893-4895/2565

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด โจทก์ นาย ม. กับพวก โจทก์ร่วม นาย น. กับพวก จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 341, (เดิม) มาตรา 342, (เดิม) ป.วิ.อ. มาตรา 2, (เดิม) ป.วิ.อ. มาตรา 43

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ร่วมทั้งสองถูกจำเลยทั้งสามร่วมกันใช้เอกสารราชการสำเนาใบอนุญาตก่อสร้างอาคารและสำเนาระวางที่ดินปลอมมาหลอกลวงขายที่ดินพิพาท ซึ่งเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่าไม่มีสิ่งปลูกสร้างว่าเป็นที่ดินมีสิ่งปลูกสร้างอาคารอะพาร์ตเมนต์ อยู่ใกล้ถนนพญาไทติดแหล่งชุมชนจนหลงเชื่อแล้วโจทก์ร่วมที่ 1 โดยโจทก์ร่วมที่ 2 ทำสัญญาซื้อขายที่ดินพิพาทจากจำเลยที่ 1 โจทก์ร่วมทั้งสองซึ่งเป็นสามีภริยากันย่อมได้รับความเสียหายจากการกระทำของจำเลยทั้งสามดังกล่าว แม้โจทก์ร่วมทั้งสองจะมีพฤติการณ์เรียกผลประโยชน์ตอบแทนเกินกว่าอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ดังที่จำเลยที่ 2 และที่ 3 กล่าวอ้างมาในฎีกาก็เป็นเรื่องการเรียกดอกเบี้ยฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายเป็นคนละส่วนกับต้นเงินที่โจทก์ร่วมทั้งสองต้องเสียไปในการซื้อที่ดินพิพาท โจทก์ร่วมทั้งสองจึงเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัยในความผิดฐานฉ้อโกงและใช้เอกสารราชการปลอม โจทก์ร่วมที่ 1 ต้องสูญเสียเงิน 14,520,000 บาท เนื่องจากถูกจำเลยที่ 2 และที่ 3 กับพวกร่วมกันหลอกลวงอันเป็นความผิดฐานฉ้อโกง แม้ศาลจะไม่ได้พิพากษาลงโทษในความผิดฐานฉ้อโกงเนื่องจากเป็นบทเบากว่าความผิดฐานร่วมกันใช้เอกสารราชการปลอม ศาลก็มีอำนาจสั่งให้จำเลยที่ 2 และที่ 3 คืนเงินจำนวน 14,520,000 บาท แก่โจทก์ร่วมที่ 1 ได้ ส่วนจำเลยที่ 2 และที่ 3 จะมีสิทธิเรียกที่ดินพิพาทคืนจากโจทก์ร่วมที่ 1 อย่างไร จำเลยที่ 2 และที่ 3 ชอบที่จะไปดำเนินคดีทางแพ่งตามสิทธิของตนต่อไป โจทก์ร่วมทั้งสองตกลงซื้อที่ดินพิพาทเพราะหลงเชื่อคำหลอกลวงว่า ที่ดินพิพาทมีอาคารอะพาร์ตเมนต์ตั้งอยู่ มิใช่เพราะหลงเชื่อว่าจะมีการซื้อคืนในราคา 17,000,000 บาท ตามที่จำเลยที่ 2 และที่ 3 นำพวกของตนมาแอบอ้างแสดงตนเป็น บ. ผู้จะซื้อคืน ซึ่งเกิดขึ้นภายหลังที่การหลอกลวงขายที่ดินพิพาทอันเป็นความผิดฐานฉ้อโกงสำเร็จแล้ว การกระทำของจำเลยที่ 2 และที่ 3 จึงเป็นความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงตาม ป.อ. มาตรา 341 (เดิม) เท่านั้น หาเป็นความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงโดยแสดงตนเป็นคนอื่นตามมาตรา 342 (1) (เดิม) ประกอบมาตรา 341 (เดิม)

คำพิพากษา

คดีทั้งสามสำนวนนี้ ศาลชั้นต้นพิจารณาและพิพากษารวมกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสามสำนวนว่า โจทก์ เรียกจำเลยในสำนวนแรก คือคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.423/2561 ว่า จำเลยที่ 1 จำเลยในสำนวนที่สอง คือคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.648/2561 ว่า จำเลยที่ 2 และจำเลยในสำนวนที่สาม คือคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.775/2561 ว่า จำเลยที่ 3 ตามลำดับ โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91, 264, 265, 268, 341, 342 ริบสำเนาระวางที่ดินและใบอนุญาตก่อสร้างอาคารปลอมของกลาง ให้จำเลยทั้งสามร่วมกันคืนหรือใช้เงิน 14,520,000 บาท ที่ยังไม่ได้คืนแก่ผู้เสียหายที่ 1 นับโทษจำคุกของจำเลยที่ 1 ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.7745/2561 ของศาลแขวงพระนครเหนือ และนับโทษจำคุกของจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.424/2561 คดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.647/2561 และคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.774/2561 ของศาลชั้นต้นตามลำดับ

จำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธ แต่รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อระหว่างพิจารณา นายไมตรี ผู้เสียหายที่ 1 และนางสาวอรุณี ผู้เสียหายที่ 2 ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ทั้งสามสำนวน ศาลชั้นต้นอนุญาต ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 2 และที่ 3 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 265 (ที่ถูกลบ 265 (เดิม)), 342 (1) (ที่ถูกลบ 342 (1) (เดิม)) ประกอบมาตรา 341 (ที่ถูกลบ 341 (เดิม)), 83 การกระทำของจำเลยที่ 2 และที่ 3 เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทลงโทษฐานร่วมกันใช้เอกสารราชการปลอม ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุกคนละ 2 ปี ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 1 รับสำเนาระวางที่ดินและใบอนุญาตก่อสร้างอาคารปลอมของกลาง ข้อหาอื่นนอกจากนี้ให้ยก ส่วนคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อปรากฏว่าศาลยังไม่มีคำพิพากษา และคำขอให้คืนหรือใช้ราคาทรัพย์สินแก่ผู้เสียหายที่ 1 หรือโจทก์ร่วมที่ 1 ตามฟ้อง ให้ยก โจทก์ร่วมทั้งสอง จำเลยที่ 2 และที่ 3 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ 2 และที่ 3 ร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ร่วมที่ 1 จำนวน 14,520,000 บาท ให้นับโทษจำเลยที่ 2 ต่อจากโทษของจำเลยที่ 2 ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.1274/2562 ของศาลชั้นต้น และนับโทษจำเลยที่ 3 ต่อจากโทษของจำเลยที่ 3 ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.1275/2562 ของศาลชั้นต้น นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ร่วมทั้งสอง จำเลยที่ 2 และที่ 3 ฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้คู่ความดังกล่าวฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้ฎีกาโต้แย้งกันฟังได้ว่า โจทก์ร่วมที่ 1 และที่ 2 เป็นสามีภริยากัน โจทก์ร่วมที่ 1 และที่ 2 ร่วมกันลงทุนซื้อที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี รวมประมาณ 25 แปลง วงเงินประมาณ 200,000,000 บาท จำเลยที่ 1 เดิมมีสัญชาติจีน ต่อมาเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2555 จำเลยที่ 1 ได้รับพระบรมราชานุญาตให้แปลงเป็นสัญชาติไทย จำเลยที่ 1 ลงทุนซื้อที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี รวมประมาณ 120 แปลง วงเงินประมาณ 500,000,000 บาท การลงทุนซื้อที่ดินของโจทก์ร่วมทั้งสองและจำเลยที่ 1 ดังกล่าวกระทำเหมือนกัน คือ ภายหลังที่โจทก์ร่วมทั้งสองและจำเลยที่ 1 จดทะเบียนซื้อที่ดินแต่ละแปลงแล้ว ในวันเดียวกันจะมีการทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินคืนแก่เจ้าของเดิมโดยกำหนดราคาขายคืนสูงกว่าราคาที่ซื้อมา ซึ่งเป็นการคิดผลประโยชน์ตอบแทนสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 15 ต่อปี นอกจากนี้ยังมีกลุ่มทุนที่ลงทุนซื้อที่ดินในพื้นที่เมืองพัทยา ทำนองเดียวกัน คือ กลุ่มทุนของนายไพฑูรย์และนางหฤทัย ตามวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุในฟ้อง มีคนร้ายร่วมกันทำปลอมสำเนาระวางที่ดินหมายเลข 5134 I 0428 – 5 มาตราส่วน 1:1,000 ของกรมที่ดิน สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี สาขาบางละมุง อันเป็นเอกสารราชการ โดยทำการแก้ไขรูปแบบแปลงที่ดิน เลขที่ดินให้ผิดไปจากต้นฉบับ โดยเพิ่มรูปแบบเลขที่ดิน 205 เข้าไปในสำเนาระวางที่ดินดังกล่าวแล้วนำไปถ่ายเอกสารทำให้ปรากฏรูปแบบที่ดินและเลขที่ดิน 205 ในเอกสารราชการปลอมดังกล่าว และปลอมใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร เลขที่ 224/2554 ของนายอิทธิพล นายกเมืองพัทยา อันเป็นเอกสารราชการขึ้นทั้งฉบับ ที่ดินแปลงเลขที่ 205 คือ ที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 94663 เป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่าไม่มีสิ่งปลูกสร้าง อยู่ในระหว่างที่ดินหมายเลข 5134 I 1228 – 4 มาตราส่วน 1:4,000 เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2554 นางวัชรินทร์ ขายที่ดินโฉนดดังกล่าวโดยไม่มีสิ่งปลูกสร้างแก่นายบุญเลิศ ในราคา 500,000 บาท เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2555 นายบุญเลิศขายที่ดินโฉนดดังกล่าวแก่จำเลยที่ 1 โดยระบุว่า ขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง เลขที่ 63/37 – 38 ในราคา 3,000,000 บาท และเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2556

จำเลยที่ 1 ชายที่ดินโฉนดดังกล่าวแก่โจทก์ร่วมที่ 1 โดยระบุว่าชายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างเลขที่ดังกล่าวในราคารวมค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย 14,520,000 บาท แต่แจ้งราคาในการจดทะเบียนซื้อขาย 10,000,000 บาท ในวันเดียวกันนั้นโจทก์ร่วมที่ 2 ในฐานะตัวแทนโจทก์ร่วมที่ 1 ทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินคืนแก่ผู้แอบอ้างเป็นนายบุญเลิศ ผู้จะซื้อในราคา 17,000,000 บาท กำหนดซื้อคืนภายในวันที่ 3 พฤศจิกายน 2556 ครั้นเมื่อถึงกำหนดได้มีการขยายระยะเวลาซื้อคืนเป็นภายในวันที่ 3 มกราคม 2558 และกำหนดราคาเพิ่มเป็น 21,500,000 บาท สิ่งปลูกสร้างเลขที่ดังกล่าวคืออาคาร อ. ซึ่งเป็นอะพาร์ตเมนต์ ไม่ได้ปลูกสร้างอยู่ในที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 94663 ที่โจทก์ร่วมที่ 1 ซื้อจากจำเลยที่ 1 และไม่มีการซื้อคืนตามกำหนดระยะเวลาที่ขยายออกไป โจทก์ร่วมทั้งสองจึงร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสามกับพวก มีการแจ้งสิทธิและขอหาแก่จำเลยทั้งสามโดยชอบแล้ว จำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธ คดีมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ร่วมทั้งสองประการแรกว่า จำเลยทั้งสามเป็นคนร้ายร่วมกันทำปลอมเอกสารราชการสำเนาใบอนุญาตก่อสร้างอาคารและสำเนาระวางที่ดินหรือไม่ เห็นว่า ในคดีอาญาโจทก์มีหน้าที่นำสืบพยานหลักฐานให้รับฟังได้โดยปราศจากข้อสงสัยว่าจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดตามที่ฟ้อง คดีนี้โจทก์และโจทก์ร่วมทั้งสองไม่มีพยานรู้เห็นที่แสดงให้เห็นว่าจำเลยทั้งสามร่วมกันทำปลอมเอกสารราชการสำเนาใบอนุญาตก่อสร้างอาคารและสำเนาระวางที่ดินจะอาศัยเพียงพฤติการณ์ที่จำเลยทั้งสามมีส่วนเกี่ยวพันและเกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนซื้อขายที่ดินพิพาทระหว่างนายบุญเลิศผู้ขายกับจำเลยที่ 1 ผู้ซื้อเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2555 ที่จดแจ้งว่าซื้อขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง ทั้งที่ความจริงที่ดินไม่มีสิ่งปลูกสร้างตามที่โจทก์ร่วมทั้งสองยกขึ้นอ้างมาในฎีกาการรับฟังเป็นผลร้ายแก่จำเลยทั้งสามว่าเป็นผู้ร่วมกันทำปลอมเอกสารราชการตามฟ้องนั้น หากขอไม่ ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาต้องกันมาให้ยกฟ้องโจทก์และโจทก์ร่วมทั้งสองในความผิดฐานร่วมกันทำปลอมเอกสารราชการ นั้น ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วย ฎีกาข้อนี้ของโจทก์ร่วมทั้งสองฟังไม่ขึ้น มีปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปว่า จำเลยทั้งสามร่วมกันกระทำความผิดฐานใช้เอกสารราชการปลอมและร่วมกันฉ้อโกงโจทก์ร่วมทั้งสองตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า ที่ดินพิพาทตามโฉนดที่ดินเลขที่ 94663 เป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่า อาคารอะพาร์ตเมนต์ อ. ไม่ได้ปลูกสร้างอยู่บนที่ดินพิพาท โจทก์ร่วมที่ 2 เป็นประจักษ์พยานเบิกความว่า จำเลยที่ 2 และที่ 3 เป็นผู้นำที่ดินพิพาทมาบอกขายและพาโจทก์ร่วมที่ 2 ไปดูอาคารอะพาร์ตเมนต์ ต่อมาจำเลยที่ 2 และที่ 3 ให้นางสาวยุพาพรลูกจ้างจำเลยที่ 3 พาโจทก์ร่วมที่ 2 ไปดูอาคารอะพาร์ตเมนต์และนำสำเนาระวางที่ดิน สำเนาใบอนุญาตก่อสร้างอาคารมาให้โจทก์ร่วมที่ 2 ตรวจดูแล้วเห็นตรงกัน จึงปรึกษากับโจทก์ร่วมที่ 1 จนตกลงซื้อ ก่อนหน้านั้นจำเลยที่ 2 และที่ 3 เคยนำที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมาขายแก่โจทก์ร่วมที่ 2 โดยมีเงื่อนไขให้เจ้าของเดิมซื้อคืนประมาณ 10 แปลง และมีนางสาวยุพาพร เป็นพยานเบิกความสนับสนุนว่าพยานเคยได้รับแจ้งจากจำเลยที่ 3 ให้พาโจทก์ร่วมที่ 2 ไปดูอาคารอะพาร์ตเมนต์ที่พิพาท จำเลยที่ 3 เคยให้พยานพาโจทก์ร่วมที่ 2 ไปดูอาคารหลายแห่งเท่าที่จำได้มี อาคาร จ. อาคาร บ. และอาคาร อ. ซึ่งเป็นอาคารพาณิชย์ เป็นต้น พยานรู้จักจำเลยที่ 2 เคยพบที่สำนักงานที่ดิน จำเลยที่ 3 จะเรียกจำเลยที่ 2 ว่า แม่ กับมีนายบุญเลิศ เป็นพยานเบิกความว่า พยานให้นายเจริญ บุตรของลุงเป็นนายหน้าขายที่ดินพิพาทในราคา 2,400,000 บาท ต่อมาวันที่ 1 มิถุนายน 2555 นายเจริญนัดพยานให้ไปโอนขายที่ดินพิพาทที่สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี สาขาบางละมุง เมื่อไปถึงมีการนำเอกสารที่พบไว้มาให้พยานลงชื่อโดยพยานไม่รู้จำจำเลยที่ 1 ผู้ซื้อพยานลงชื่อในเอกสารโดยไม่ได้อ่านข้อความ พยานได้รับชำระราคา 2,400,000 บาท ตามรายการโอนเงินเข้าสมุดบัญชีเงินฝากของพยาน แล้วพยานถอนเงิน 60,000 บาท เพื่อ

ชำระค่านายหน้าแก่นายเจริญกับพวกซึ่งมีผู้หญิงรวมอยู่ด้วย พยานชายที่ดินพิพาทโดยไม่มีเจตนาจะซื้อคืน สัญญาซื้อขายที่ดินพิพาทระหว่างพยานกับจำเลยที่ 1 ที่มีข้อความว่าขายที่ดินพร้อมอะพาร์ตเมนต์ นั้น พยานไม่ทราบ และตามสัญญาจะซื้อที่ดินพิพาทคืน ลายมือชื่อผู้จะซื้อคืนไม่ใช่ลายมือชื่อของพยาน ทั้งยังได้ความจากจำเลยที่ 1 เบิกความเท็จสมว่า จำเลยที่ 2 และที่ 3 เป็นนายหน้านำที่ดินพิพาทพร้อมสิ่งปลูกสร้างอะพาร์ตเมนต์มาขายแก่จำเลยที่ 1 และตามฎีกาของจำเลยที่ 3 ยอมรับว่าจำเลยที่ 3 ได้รับค่านายหน้าจากการขายที่ดินพิพาทเพียง 200,000 บาท ส่วนจำเลยที่ 2 ฎีกาอ้างว่า เงิน 280,000 บาท ที่โจทก์ร่วมที่ 2 โอนให้จำเลยที่ 2 เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2556 เป็นการชำระราคาเหวนทาบทีมล้อมเพชรที่โจทก์ร่วมที่ 2 ซื้อไปจากจำเลยที่ 2 ไม่ใช่ค่านายหน้าจากการขายที่ดินพิพาท นั้น จำเลยที่ 2 ไม่มีพยานหลักฐานอื่นใดสนับสนุน ดังนี้ พยานหลักฐานโจทก์และโจทก์ร่วมทั้งสองมีน้ำหนักมั่นคง ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ 2 และที่ 3 ร่วมกันเป็นนายหน้านำสำเนาใบอนุญาตก่อสร้างอาคารและสำเนาระวางที่ดินซึ่งเป็นเอกสารราชการปลอม มาหลอกลวงขายที่ดินพิพาทซึ่งเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่าแก่โจทก์ร่วมที่ 2 ว่าที่ดินพิพาทมีอาคารอะพาร์ตเมนต์ อ. ปลูกสร้างอยู่ และพาโจทก์ร่วมที่ 2 ไปดูอาคารอะพาร์ตเมนต์ดังกล่าว จนโจทก์ร่วมที่ 2 หลงเชื่อและได้ปรึกษากับโจทก์ร่วมที่ 1 แล้วโจทก์ร่วมที่ 1 ตกลงซื้อที่ดินพิพาทซึ่งเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่าในราคา 14,520,000 บาท โจทก์ร่วมที่ 1 ย่อมได้รับความเสียหาย จำเลยที่ 2 และที่ 3 เป็นนายหน้าขายที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่เมืองพัทยามาหลายปี ไม่น่าเชื่อว่าจะไม่รู้ตำแหน่งของที่ดินพิพาทว่าเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่า ชื่อนำสืบต่อสู้ของจำเลยที่ 2 และที่ 3 ไม่มีน้ำหนัก ไม่สามารถฟังหักล้างพยานหลักฐานโจทก์และโจทก์ร่วมทั้งสองได้ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาต้องกันมาว่า จำเลยที่ 2 และที่ 3 มีความผิดฐานร่วมกันใช้เอกสารราชการปลอมและฉ้อโกง นั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยที่ 2 และที่ 3 ฟังไม่ขึ้นสำหรับจำเลยที่ 1 ผู้ขายที่ดินพิพาทแก่โจทก์ร่วมที่ 1 ข้อเท็จจริงได้ความว่า จำเลยที่ 2 และที่ 3 เป็นนายหน้านำที่ดินพิพาทมาขายแก่จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นนายทุนซื้อที่ดินในพื้นที่เมืองพัทยาเช่นเดียวกับโจทก์ร่วมทั้งสอง พฤติการณ์ที่จำเลยที่ 2 และที่ 3 นำที่ดินพิพาทมาขายแก่จำเลยที่ 1 โดยจำเลยที่ 1 ผู้ซื้อที่ดินพิพาทไม่ได้พบกับนายบุญเลิศผู้ขายที่ดินพิพาท ทำนองเดียวกับโจทก์ร่วมทั้งสองถูกจำเลยที่ 2 และที่ 3 กีดกันไม่ให้พบกับจำเลยที่ 1 และมีการนำผู้ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ 2 ที่ 3 มาแสดงตนเป็นนายบุญเลิศทำสัญญาจะซื้อที่ดินพิพาทคืนจากโจทก์ร่วมที่ 2 ทำนองเดียวกับที่เคยทำสัญญาจะซื้อที่ดินพิพาทคืนจากจำเลยที่ 1 ตามพฤติการณ์แห่งคดีมีเหตุสมควรเชื่อได้ว่าจำเลยที่ 1 ถูกจำเลยที่ 2 และที่ 3 หลอกลวงเช่นเดียวกับโจทก์ร่วมทั้งสอง จึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ 1 เป็นตัวการร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ 2 และที่ 3 ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษายกฟ้องสำหรับจำเลยที่ 1 มานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยฎีกาของโจทก์ร่วมทั้งสองฟังไม่ขึ้น มีปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปตามฎีกาของจำเลยที่ 2 และที่ 3 ว่า โจทก์ร่วมทั้งสองเป็นผู้เสียหายหรือไม่ เห็นว่า โจทก์ร่วมทั้งสองถูกจำเลยที่ 2 และที่ 3 ร่วมกันใช้เอกสารราชการสำเนาใบอนุญาตก่อสร้างอาคารและสำเนาระวางที่ดินปลอมมาหลอกลวงขายที่ดินพิพาท ซึ่งเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่าไม่มีสิ่งปลูกสร้างว่าเป็นที่ดินมีสิ่งปลูกสร้างอาคารอะพาร์ตเมนต์ อ. อยู่ใกล้ถนนพัทยาสู่ใต้ติดแหล่งชุมชนจนหลงเชื่อ แล้วโจทก์ร่วมที่ 1 โดยโจทก์ร่วมที่ 2 ทำสัญญาซื้อขายที่ดินพิพาทจากจำเลยที่ 1 โจทก์ร่วมทั้งสองซึ่งเป็นสามีภริยากันย่อมได้รับความเสียหายจากการกระทำของจำเลยที่ 2 และที่ 3 ดังกล่าว แม้โจทก์ร่วมทั้งสองจะมีพฤติการณ์เรียกผลประโยชน์ตอบแทนเกินกว่าอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ดังที่จำเลยที่ 2 และที่ 3 กล่าวอ้างมาในฎีกาก็เป็นเรื่องการเรียกดอกเบี้ยฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายเป็นคนละ

ส่วนกับต้นเงินที่โจทก์ร่วมทั้งสองต้องเสียไปในการซื้อที่ดินพิพาท โจทก์ร่วมทั้งสองจึงเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัยในความผิดฐานฉ้อโกงและใช้เอกสารราชการปลอม ฎีกาของจำเลยที่ 2 และที่ 3 ฟังไม่ขึ้น มีปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปว่า ศาลล่างทั้งสองลงโทษจำคุกจำเลยที่ 2 และที่ 3 คนละ 2 ปี เหมาะสมหรือไม่ เห็นว่า ตามฎีกาของโจทก์ร่วมทั้งสองมีลักษณะเป็นการใช้โทษทางอาญา มาบับบังคับจำเลยให้ชำระหนี้ทางแพ่ง ซึ่งไม่ใช่วัตถุประสงค์ของการลงโทษในคดีอาญา คดีนี้โจทก์ฟ้องว่าจำเลยที่ 2 และที่ 3 ร่วมกันใช้เอกสารราชการปลอมหลอกลวงขายที่ดินพิพาทแปลงเดียว ที่ศาลล่างทั้งสองใช้ดุลพินิจลงโทษจำคุกคนละ 2 ปี เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดีแล้ว ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ร่วมทั้งสองฟังไม่ขึ้น มีปัญหาต้องวินิจฉัยประการสุดท้ายว่า จำเลยทั้งสามต้องร่วมกันใช้เงิน 14,520,000 บาท ที่ยังไม่ได้คืนแก่โจทก์ร่วมที่ 1 ตามที่โจทก์มีคำขอมาหรือไม่ เห็นว่า โจทก์ร่วมที่ 1 ต้องสูญเสียเงินจำนวน 14,520,000 บาท เนื่องจากถูกจำเลยที่ 2 และที่ 3 กับพวกร่วมกันหลอกลวงอันเป็นความผิดฐานฉ้อโกง แม้ศาลจะไม่ได้พิพากษาลงโทษในความผิดฐานฉ้อโกงเนื่องจากเป็นบทเบากว่าความผิดฐานร่วมกันใช้เอกสารราชการปลอม ศาลก็มีอำนาจสั่งให้จำเลยที่ 2 และที่ 3 คืนเงินจำนวน 14,520,000 บาท แก่โจทก์ร่วมที่ 1 ได้ ส่วนจำเลยที่ 2 และที่ 3 จะมีสิทธิเรียกที่ดินพิพาทคืนจากโจทก์ร่วมที่ 1 อย่างไร จำเลยที่ 2 และที่ 3 ชอบที่จะไปดำเนินคดีทางแพ่งตามสิทธิของตนต่อไป สำหรับจำเลยที่ 1 ไม่ได้ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ 2 และที่ 3 แม้จำเลยที่ 1 จะได้รับเศษเชียร์เช็คจำนวน 11,500,000 บาท มาจากจำเลยที่ 2 และที่ 3 จำเลยที่ 1 ก็ไม่ต้องร่วมกับจำเลยที่ 2 และที่ 3 รับผิดชอบโจทก์ร่วมที่ 1 ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้จำเลยที่ 2 และที่ 3 ร่วมกันชำระเงิน 14,520,000 บาท แก่โจทก์ร่วมที่ 1 มานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ร่วมทั้งสองและฎีกาของจำเลยที่ 2 และที่ 3 ฟังไม่ขึ้น อนึ่ง โจทก์ร่วมทั้งสองตกลงซื้อที่ดินพิพาทเพราะหลงเชื่อคำหลอกลวงว่า ที่ดินพิพาทมีอาคารอะพาร์ตเมนต์ตั้งอยู่ มิใช่เพราะหลงเชื่อว่าจะมีการซื้อคืนในราคา 17,000,000 บาท ตามที่จำเลยที่ 2 และที่ 3 นำพวกของตนมาแอบอ้างแสดงตนเป็นนายบุญเลิศผู้จะซื้อคืน ซึ่งเกิดขึ้นภายหลังที่การหลอกลวงขายที่ดินพิพาทอันเป็นความผิดฐานฉ้อโกงสำเร็จแล้ว การกระทำของจำเลยที่ 2 และที่ 3 จึงเป็นความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 (เดิม) เท่านั้น หาเป็นความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงโดยแสดงตนเป็นคนอื่นตามมาตรา 342 (1) (เดิม) ประกอบมาตรา 341 (เดิม) ดังที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาไม่ และที่ศาลอุทธรณ์นับโทษจำคุกจำเลยที่ 2 และที่ 3 ต่อจากโทษของจำเลยที่ 2 และที่ 3 ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.1274/2562 และ อ.1275/2562 ของศาลชั้นต้น ตามลำดับนั้น เป็นการไม่ถูกต้องเพราะโทษจำคุกจำเลยที่ 2 และที่ 3 ในคดีอาญาหมายเลขแดงดังกล่าวเป็นโทษจำคุกจำเลยที่ 2 และที่ 3 ในคดีนี้ มิใช่โทษจำคุกในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.647/2561 และ อ.774/2561 ของศาลชั้นต้น ตามลำดับ ที่โจทก์ขอให้นับโทษจำคุกจำเลยที่ 2 และที่ 3 ต่อจากคดีอาญาดังกล่าว และไม่ปรากฏว่าคดีอาญาที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ่นั้นศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาอย่างไร จึงไม่อาจนับโทษต่อตามคำขอของโจทก์ส่วนนี้ได้ ปัญหาทั้งสองดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นอ้างได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ 2 และที่ 3 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 (เดิม) ยกคำขอนับโทษต่อสำหรับจำเลยที่ 2 และที่ 3 โทษและนอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ค่าฤชาธรรมเนียมคดีส่วนแพ่งชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

เมธี ประจงการ · ธงชัย จันทรวีรัช · เขต กวีบริบูรณ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/4893-4895/2565>